

T.C.
SAKARYA
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/533

KARAR NO : 2021/723

DAVACI : FATİH BİRKAN
-UETS[16707-07771-16990]

DAVALI : ADAPAZARI KAYMAKAMLIĞI - Adapazarı /SAKARYA

DAVANIN ÖZETİ : Avukat olarak görev yapmakta olan davacının açacağı bir boşanma davasında kullanılmak üzere müvekkiline ait Nüfus Aile Kayıt Tablosu'nun verilmesi talebi ile kendi onayladığı vekillik belgesi (vekâletnâme) ile birlikte Adapazarı İlçe Nüfus Müdürlüğü'ne yaptığı müracaat sonrasında, "vekillik belgesi aslının ibraz edilerek ve vekillik belgesi örneğinin kurum tarafından tasdik edilmesi sonrasında işlem yapılacağı"na dair tesis edilen 12.05.2015 tarih ve 687 sayılı Adapazarı İlçe Nüfus Müdürlüğü (Camili Nüfus Şefliği) işleminin; Avukatlık Kanunu'na göre, avukat tarafından çıkarılan vekâletnâme örneğinin bütün resmî kurumlarda geçerli olduğu, vekâletnâme aslının istenmesinin hukuka aykırı olduğu iddiası ile iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usûlüne uygun olarak yetkili makamca savunma verilmemiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Sakarya 1. İdare Mahkemesi'nce, Mahkememizin 30/03/2016 tarih ve 2015/680 Esas, 2016/263 Karar sayılı kararının Danıştay 8. Dairesinin 03/02/2021 gün ve 2016/12367 Esas, 2021/612 Karar sayılı kararı ile bozulması üzerine bozma kararına uyularak dava dosyası yeniden incelenmek suretiyle işin gereği görüldü:

Dava, avukat olarak görev yapmakta olan davacının, açacağı bir boşanma davasında kullanmak üzere müvekkiline ait nüfus aile kayıt tablosu örneğinin tarafına verilmesi istemiyle kendi imzasıyla onayladığı vekaletname ile birlikte Adapazarı İlçe Nüfus Müdürlüğü'ne yapmış olduğu 12.05.2015 tarihli başvurunun reddine ilişkin 12.05.2015 tarih ve 687 sayılı davalı idare işleminin iptaline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

07.04.1969 tarih ve 13168 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve yayımından üç ay sonra 07.07.1969 tarihinde yürürlüğe giren 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun "Örnek çıkarabilme ve tebligat yapabilme hakkı" başlıklı 56. maddesinin birinci fıkrasında, "Usulüne uygun olarak düzenlenen ve

T.C.
SAKARYA
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/533

KARAR NO : 2021/723

avukata verilmiş olan vekaletname 52 nci maddede yazılı dosyada saklanır. Avukat, bu vekaletnamenin örneğini çıkarıp aslına uygunluğunu imzası ile onaylayarak kullanabilir. Avukatın çıkardığı vekaletname örnekleri bütün yargı mercileri, resmi daire ve kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler için resmi örnek hükmündedir."; ikinci fıkrasında, "Asıllarının verilmesi **kanunda açıkça gösterilmeyen hallerde** avukatlar, takibettikleri işlerde, aslı kendilerinde bulunan her türlü kağıt ve belgelerin örneklerini kendileri onaylıyarak yargı mercileri ile diğer adalet dairelerine verebilirler."; üçüncü fıkrasında ise, "Aslı olmayan vekaletname veya diğer kağıt ve belgelerin örneğini onaylayan yahut aslına aykırı örnek veren avukat, üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır." hükümlerine yer verilmiştir.

29.04.2006 tarih ve 26153 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin (cc) bendinde, "Vekillik belgesi: Özel temsil yetkisini kapsayan noterden onaylı belgeyi, (...) ifade eder." hükmü; "Nüfus kayıt örneği verilmesi" başlıklı 43. maddesinin birinci fıkrasında, "Kişinin aile kütüğündeki kaydının çıkarılması ve aslına uygunluğunun nüfus müdürlüğünce onanması ile elde edilen nüfus kayıt örnekleri, aksi ispat edilene kadar geçerlidir. Nüfus kayıt örneği, istenme nedeni ve hangi amaçla kullanılacağına belirtilmediği yazılı istek olmadan verilemez. Ancak kişinin kimliğini kanıtlayan resmi bir belge ile şahsen başvurması halinde yazılı müracaat aranmaz. Nüfus kayıt örneklerinde, bunları istemeye yetkili olanlar tarafından açıkça ve gerekçeli olarak istenmediği takdirde, kimlik bilgileri dışında kişisel bilgilere yer verilmez. Bu belgeler üzerinde silinti ve kazıntı yapılamaz." hükmü; işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Nüfus kayıt örneğini almaya yetkili olanlar" başlıklı 44. maddesinde ise, "Nüfus kayıt örneklerini; a) Bakanlık, b) Dış temsilcilikler, c) Asker alma işlemleri için Milli Savunma Bakanlığı, ç) Adli makamlar, d) Adli işlemlerle sınırlı olmak üzere kolluk kuruluşları, e) Evlenme işlemleri için evlendirme işlemini yapmaya yetkili olanlar, f) Ölüm işlemleri için resmi sağlık kuruluşları, g) Kaydın sahipleri veya bunların eşleri ile veli, vasi, alt ve üst soyları ya da bu kişilere ait vekillik belgesini ibraz edenler, nüfus müdürlüklerinden doğrudan almaya yetkilidirler."; dördüncü fıkrasında, "Birinci fıkranın (g) bendinde sayılan kişiler dışında kalan üçüncü şahıslar medeni hal bilgisi dışında bir kişinin nüfus kaydına ilişkin örnek veya bilgi alamazlar." hükmü yer almaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, avukat olarak görev yapan davacı tarafından, açacağı bir boşanma davasında kullanmak üzere müvekkili Y.P.'nin nüfus aile kayıt tablosunun tarafına verilmesi istemiyle kendi imzasıyla "aslı gibidir" yaparak onayladığı vekaletname örneği eklenmek suretiyle Adapazarı Kaymakamlığı İlçe Nüfus Müdürlüğü'ne yapılan 12.05.2015 tarihli başvurunun, Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 44/1-g maddesi dayanak gösterilerek davacının müvekkiline ait vekillik belgesinin aslının nüfus müdürlüğüne sunulması ve vekillik belgesinin örneğinin tasdikine dair işlemin

T.C.
SAKARYA
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/533

KARAR NO : 2021/723

nüfus müdürlüğüne yapılacağı belirtilmek suretiyle 12.05.2015 tarih ve 687 sayılı işlemle reddedilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden de anlaşılabacağı üzere; Avukatlık Kanununun 56. maddesinde, avukatın vekaletname örneğini çıkarıp aslına uygunluğunu imzasıyla onaylayarak kullanabileceği, bu şekilde çıkarılan vekaletname örneklerinin bütün yargı mercileri, resmi daire ve kurumlar için "resmi örnek" hükmünde kabul edildiği, ayrıca avukatların asılları kendilerinde bulunan her türlü kağıt ve belgelerin örneklerini kendileri onaylayarak yargı mercileri ve adalet dairelerine verebileceklerinin kurala bağlandığı, ancak "asıllarının verilmesi Kanunda açıkça gösterilen hallerin" bu kuraldan istisna edildiği anlaşılmaktadır.

Kökeni Roma Hukukuna kadar dayanan ve günümüzde genel hukuk kaidesi olarak kabul gören "istisnaların dar yorumlanması" (singularia non sunt extenda) ilkesi gereği, Avukatlık Kanunu'nun 56. maddesi uyarınca bir avukatın müvekkilinden aldığı vekaletnamenin örneğini çıkarıp aslına uygunluğunu imzasıyla onaylayarak resmi işlemlerde kullanması asıl olup; vekaletname asıllarının verilmesinin ise istisna hükümlerine tabi tutulduğu görüldüğünden, söz konusu hükmün Kanun Koyucunun iradesine, istisna hükmünün getiriliş amacına uygun olarak ve dar yorumlanması gerekmektedir. Şu halde vekaletname asıllarının verilmesi hususunda Kanunda **açıkça** bir ifadeye yer verilmeyen durumlarda, müvekkili adına işlem yapmak isteyen avukattan hak kaybına neden olabilecek şekilde genişletici bir yorumla vekaletname aslının istenilmesinin hukuka aykırı olacağı şüphesizdir.

Uyuşmazlık bu çerçevede incelendiğinde, nüfus kayıt örneklerini almaya yetkili olanların sayma yöntemiyle (numerus clausus) belirlendiği dava konusu işleme dayanak gösterilen Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 44/1-g maddesinde, kayıt sahiplerine ait **vekillik belgesini ibraz edenlerin** nüfus kayıt örneğini doğrudan almaya yetkili oldukları belirtilmiş olup vekillik belgesinin "aslının" verilmesi durumunda nüfus kayıt örneğinin verilebileceği yönünde herhangi bir hüküm ise vazedilmemiştir.

Bu durumda, asıllarının verilmesi konusunda açık bir ifadeyi içermemesine karşın Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 44/1-g maddesi dayanak alınarak vekillik belgesinin aslının sunulması ve belge örneğinin tasdikine dair işlemin Nüfus İdaresi tarafından yapılacağına ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlılık bulunmamaktadır.

Öte yandan, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde, "Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleri ile ilgili uyuşmazlıklar ya da cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamaların esası konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından, kamuya açık olarak ve makul bir süre içinde, görülmesini isteme hakkına sahiptir." hükmüne yer verilmiş; Anayasamızın "Hak arama hürriyeti"

T.C.
SAKARYA
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/533

KARAR NO : 2021/723

başlıklı 36. maddesinin birinci fıkrasında ise, "Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir." hükmü yer almıştır.

Davacı avukat, davalı idareye yaptığı başvuruda müvekkili adına açacağı boşanma davasında kullanmak üzere söz konusu nüfus kayıt örneğini talep ettiğinden, usulüne uygun olarak hangi amaç ve nedene dayandığını da belirtmek suretiyle yapılan bir başvurunun Kanunun hatalı yorum ve tatbikinden kaynaklı olarak hukuka aykırı bir şekilde reddedilmesinin yukarıda yer verilen adil yargılanma ve hak arama hürriyeti ilkelerinin ihlali sonucunu doğurabileceği de açıktır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin **İPTALİNE**, aşağıda dökümü yapılan 433,50-TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 8. maddesi uyarınca karar verildiği tarihte yürürlükte olan 59,30-TL karar harcından peşin alınan 27,70-TL karar harcının mahsubu sonucu kalan 31,60-TL karar harcının davacıdan tahsili için ilgili vergi dairesine müzekkere yazılmasına, artan posta ücretinin talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra Mahkememizce re'sen davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30 (otuz) gün** içerisinde **Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere**, 10/09/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
İLTER EKŞİ	BAHRİ BAHAR	YUSUF KARABULAK
37995	195016	207516

YARGILAMA GİDERLERİ (DAVACI) :

Başvurma Harcı	:	27,70 TL
Karar Harcı	:	59,30 TL
Temyiz Bşv. Harcı	:	143,50 TL
Temyiz Karar Harcı	:	60,80 TL
Posta Gideri	:	142,20TL

TOPLAM	:	433,50 TL
--------	---	-----------